

TAMMI

ALEX AHNDÖRIL

Murhan avain

KEPLER-
KIRJAILIJOIDEN
UUTUUS

ALEX
AHNDORIL
Murhan avain

Suomentanut Terhi Vartia

tammi

80 VUOTTA

HELSINKI

Lainauksen William Shakespearen *Hamletista* suomentanut Paajo Cajander.

Ruotsinkielinen alkuteos *Jag kommer att hitta nyckeln* ilmestyi 2023.

Copyright © Alex Ahndoril 2023

Published by agreement with Salomonsson Agency.

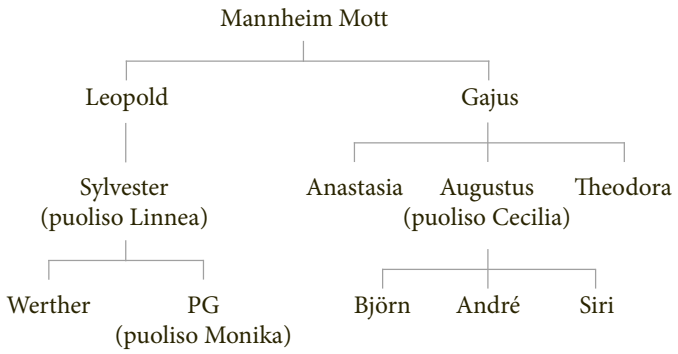
Suomenkielinen laitos © Tammi ja Terhi Vartia 2023.

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-5634-4

SUKUPUU

”Miehistön ja kaikkien 362 matkustajan pelätään menehtyneen lento-onnettomuudessa Romaniassa. Täysi matkustajalentokone oli matkalla Ankarasta Hampuriin, kun se alkoi menettää korkeutta vain puoli tuntia nousun jälkeen ja syöksyi Bicz-rotkoon Romanian koillisosassa. Boeing 747 -konetta liikennöi saksalainen lentoyhtiö Lufthansa. Ulkoasiainministeriön tiedotteen mukaan koneessa oli viisi Ruotsin kansalaista.”

Yksi

Vähänpä Julia tiesi, että pian hänellä olisi edessään äärimmäisen vaativa arvoitus, jota hän tuskin omin voimin pystyisi ratkaisemaan.

Nyt hän vielä nautti myöhäistä lounasta elokuun auringossa Östermalmin kauppahallin terassilla.

Läheisen roskapöntön viereen jätetyn sähköpotkulaudan merkkivalo vilkkui.

Aamuisin, kun Julia oli meikannut, hänellä oli tapana tervehtiä peilistä takaisin katsovaa äitiään.

Hänellä oli äitinsä vaaleat kulmakarvat ja surumieliset, tummanvihreät silmät. Samoin äidin täyteläinen suu ja suora nenä. Auringossa hänen vaalea tukkansa sai inkiväärin vivahteen.

Edellisviikolla Julia oli täyttänyt kolmekymmentäkolme eli oli nyt vanhempi kuin hänen äitinsä kuollessaan.

Hän piti juhlan kunniaksi vapaapäivän, jonka vietti sängyssä verhot kiinni lukemassa yhdysvaltalaisutkimusta verijäljistä ja -roiskeista.

Yhdessä esimerkkitapauksista luoti oli osunut kylkiluu-hun ja haljennut kahtia sillä seurauksella, että luodilla oli kaksi ulostuloaukkoa.

Lähetä oli tuonut Sidneyyn kukkakimpun oven taakse, ja Julia odotti kunnes alaovi kävi ja haki vasta sitten kimpun ja laittoi sen maljakkoon.

Kaksikymmentäviisi punaista ruusua, kuten joka vuosi.

Se ilahdutti, mutta Julia pakottautui silti olemaan vastamatta, kun Sidney myöhemmin illalla soitti. Hän ei halunnut ruikuttaa miestä käymään, sillä tämä olisi varmasti tullut.

Lohduttamaan.

Pelkästä säälistä. Eikä sääli suinkaan ollut sitä mitä Julia Sidneyltä halusi. Sen tajuaminen oli hänen varsinainen syntymäpäivälahjansa.

Nyt hänellä oli suunnitelma ja tavoite.

Vaikkei Sidney enää koskaan häntä rakastaisi, hän näki nyt kirkkaasti, että tulevaisuudessa he tekisivät töitä yhdessä, istuisivat kumpainenkin oman työpöytänsä ääressä, kävisivät yhdessä lounaalla ja keskustelisivat iltamyöhään toimeksiannoista.

Koditon mies juuttui täpötäyden ostoskärrynsä kanssa rakennustelineisiin ja ryhtyi kuiskimaan itsekseen ja huitomaan hermostuneena joka suuntaan.

Julia työnsi hiussuortuvan korvan taakse ja jatkoi syömistä, vaikka alkoikin olla jo kylläinen.

Tällä kertaa lounaaksi oli höyrytettyä piikkikampelaa, hollandaisekastiketta, valkoista parsaa ja hienonnettuja kapriksia.

Lasissa oli kylmää sancerrea, ja auringossa siitä lankesi vaalea valoläikkä pöydälle.

Lentokone lensi Tukholman yli.

Julia laski aterimet käsistään, piteli vaivihkaa korviaan, kunnes jylinä oli lakannut, ja hillitsi itsensä, jottei olisi tuijottanut taivaalle muodostuvaa valkoista vanaa.

Sitten hän odotti hetken, huokaisi omalle käytökselleen ja ryhtyi tutkimaan puhelimen kalenterista viikon ohjelmaa,

johon kuului seurantakokouksia ja laaja turvallisuustarkastus teknillisen korkeakoulun avaruus- ja plasmafysiikan laitoksen kanssa.

Viereiseen pöytään tuli oluttuoppeineen kaksi kolmekymppistä miestä, molemmilla tiukka puku ja kiiltävät kengät.

Julia huomasi silmäkulmastaan, että toinen miehistä haes-keli hänen katsettaan.

Hän pani puhelimen laukkuun, viittoi tarjoilijan luokseen ja vasta maksettuaan nosti päänsä ja katsoi miehen sinisiin silmiin. Mies katsoi takaisin ja hymyili niin leikkisän flirttai-levästi, ettei Julia voinut olla vastaamatta hymyyn.

Sitten hän otti hopeanvalkoisen keppinsä, joka oli nojan-nut viereiseen tuoliin, nousi ylös sen varassa ja näki, kun mies punastui ja käänsi katseensa.

Julia poistui terassilta ja käveli torin poikki Storgatanille.

Tietystä kulmasta nähtynä hän oli kaunis, ja monet kerrat oli käynyt niin, että joku oli ensin katsellut häntä sillä silmällä, mutta sitten valo olikin muuttunut tai tuuli lennättänyt hiuk-set kasvoilta, ja katselu oli loppunut siihen.

Julia teki toisinaan pilaa näistä tilanteista, mutta salaa hän toivoi, että vielä jonain päivänä kohdalle sattuisi mies, joka ei piittäisi hänen kepeään eikä kasvoja halkovasta arvasta.

Hän oli vielä nuori ja kaipasi rakkautta.

Hän pysähtyi rauhoittumaan kirkon varjoon ja jatkoi sitten matkaa Styrmansgatanille.

Oven messinkikyltissä luki ”Etsivätoimisto Stark”.

Julia asetti erikoisvalmisteisen keppinsä nojalleen seinää vasten. Titaaniseoksesta yhtenä kappaleena valetussa kepeissä oli anatomisesti muotoiltu kädensija ja toisessa päässä jous-tava musta kumitulppa.

Julia kaivoi avaimet esiin, avasi oven, meni sisään ja kytki varashälyttimen pois päältä.

Eteisen peilissä kasvojen arpi näytti siltä kuin se olisi vedetty ihoon valkoisella tussilla: pystysuora viiva otsasta kulmakarvan poikki leukaan asti.

Viileässä toimistossa tuoksui vanhoilta puuhuonekaluilta, kirjoilta ja nahalta.

Julia laski laukun pöydälle, avasi vehreälle sisäpihalle antavan ristikkoikkunan ja meni keittiöön valmistamaan itselleen tuplaespresson.

Ne seitsemän vuotta, jotka hän oli ollut naimisissa Sidneyn kanssa, hänen nimensä oli ollut Julia Mendelson. Eron jälkeen hän oli sitten ottanut takaisin tyttönimensä Stark, joka oli peräisin suvun esi-isältä, vuonna 1761 syntyneeltä sotamies Starkilta.

Sidneyn jättämässä tyhjiössä ja sen musertavan tunteen vallassa, että koko hänen elämänsä oli ollut pelkkää erehdystä, hän oli sitten päättänyt irtisanoutua työstään Tukholman käräjäoikeuden sihteerinä.

Siinä tehtävässä hänelle oli vähitellen valjennut, että hän oli erityisen taitava lukemaan ihmisiä. Tuomioistuinten kyvyttömyys saada totuus selville oli alkanut käydä yhä enemmän hänen hermoilleen.

Sihteerinä hän ei kuitenkaan voinut nousta puhumaan, vaikka hän yleensä aina käsitti, mitä oli tapahtunut ja miksi tekijä oli ajautunut rikokseen.

Julian vahvuutena oli paitsi looginen ajattelu myös erityinen keskittymiskyky. Tietyissä tilanteissa hänestä tuntui kuin aika olisi hidastunut, ja muutaman silmänräpäyksen ajan hän pystyi tarkkailemaan yksityiskohtia ja ilmeitä, jotka useimmilta muilta jäivät huomaamatta.

Mistäään yliluonnollisesta kyvystä ei suinkaan ollut kysymys, taustalla oli vain hänen psyykinen herkkyytensä.

Kauan sitten, vuosia ennen kuin hän tapasi Sidin, hänen elämänsä oli hajonnut pirstaleiksi kuin viinilasi kivilattiaan,

ja kun sirpaleet sitten koottiin yhteen, mikään ei ollut kuin ennen.

Lähinnä huonommin, mutta ei täysin, oli hänellä tapana toisella itsekseen.

Ehkä hän yritti niin vain lohduttaa itseään, löytää kaiken järjettömyydelle jonkin merkityksen.

Hän oli viihtynyt käräjäsiihteerinä, mutta eron jälkeen hän oli alkanut haaveilla rikoskomisarion urasta Norrmalmin poliisissa, missä Sidney työskenteli juuri siinä tehtävässä. Poliisikoulutukseen hänellä ei kuitenkaan ollut mahdollisuutta.

Ei hänen fysiikallaan.

Joten hän perusti oman etsivätoimiston.

Tyypillisiä toimeksiantoja olivat uskottomuusepäilyt, arkaluonteisiin työtehtäviin liittyvät taustaselvitykset ja mahdolliset työpaikkarikokset, mutta toisinaan vastaan tuli keikka, jossa Julia pääsi hyödyntämään erityistaitojaan.

Hän palasi kahvikuppeineen työhuoneen puolelle ja vilkaisu vanhaa, naarmuuntunutta rannekelloaan.

Etäältä kantautui porakoneen ääni.

Julia käynnisti tietokoneen ja oli juuri istumaisillaan työpöydän ääreen, kun ovikello soi.

Hän vilkaisu kalenteria. Ei tapaamisia. Hän otti kuitenkin keppinsä ja meni eteiseen avaamaan oven.

Jalkakäytävällä seisojalla pitkähuiskeaa viisikymppinen mies, jonka tukka oli vitivalkoinen. Beigen popliinitakin alta näkyi laivastonsininen pikkutakki, vaaleat kangashousut ja ruskeat kengät.

– Hei, nimeni on Per Günter Mott... En ole varannut aikaa, mutta... ajattelin...

Mies vaikeni ja hieroi päätään vapisevin käsin.

– Mitä asia koskee? Julia kysyi.

- Ajattelin kääntyä puoleesi, kun...
- Tule sisään, Per Günter.
- Voit kutsua minua PG:ksi.
- Ripusta takkisi tähän.

Julia siirtyi sivuun, jotta mies pääsi eteiseen. Hänen oli niin vaikea sietää kosketusta, että paljas iho hänen ihoaan vasten saattoi aiheuttaa paniikkikohtauksen.

PG astui kynnyksen yli, vilkaisi ympärilleen ja riisui sitten kevyen takkinsa.

Hän oli hoikka ja jotenkin poikamainen kuin ei olisi vielä itse tajunnut omaa ikääntymistään.

Julia ohjasi hänet toimiston puolelle ja kehotti istuutumaan sohvalle.

Pikkutakin ryppyisestä selkämuksesta saattoi päätellä, että PG oli istunut autossa tai junassa pitkän tovin.

- Oatko kahvia? Teetä? Vettä? Julia kysyi.
- Kiitos en.
- Sano vain, jos muutat mielesi.

Miehen katse harhaili, kun hän yritti keskittyä kertomaan, miksi oli tullut Julian puheille.

- Haluaisin aluksi tietää, onko sinulla vaitiolovelvollisuus, hän sanoi ja veti henkeä.

- Kaikki mitä sanot on täysin luottamuksellista riippumatta siitä, päädymmekö me sopimukseen.

- Etkö siis saa kertoa kenellekään, mitä sanon tai näytän sinulle?

- En.

PG rummutti hetken sohvan käsinojaa sormillaan.

- Etkö edes poliisille?

- En, Julia vastasi tyyneästi.

Kaksi

Julia otti pöydältä kynän ja muistilehtiön ja kävi istumaan nojatuoliin miestä vastapäätä. Tämän otsa kiilsi hiestä, ja pikkutakin povitaskua hapuileva käsi vapisi.

– Selvä, katso tätä kuvaa, PG sanoi ja laski puhelimen pöydälle Julian eteen.

Miestä ilmiselvästi puistatti, kun Julia otti puhelimen ja katsoi kuvaa, joka oli otettu edellisenä iltana kello 23.25.

Sijaintipalvelut olivat kaiketi olleet poissa päältä, sillä kuvasta ei käynyt ilmi missä se oli otettu.

Kirkkaassa salamavalossa näkyi mies, joka kyyhötti istuallaan betonilattialla paljasta tiiliseinää vasten. Kädet oli sidottu, ja ne lepäsivät hänen sylissään.

Maha pullotti ruudullisen paidan helman alta, ja housut olivat nivusista ryppyiset. Päähän oli vedetty juuttisäkki. Säkin reuna oli verestä märkä. Verta oli valunut myös miehen rintaan, vatsalle ja jalkojen väliin. Lattialle oli jo kertynyt iso verilammikko.

Kuva oli hieman epätarkka, joten siitä ei voinut päätellä, oliko veri alkanut hyytyä.

– Löysin tämän kuvan puhelimestani aamulla, PG sanoi.
– En tajua, miten se on voinut sinne joutua... Siksi tulin,

ajoin suoraan tänne, kun en voinut kotonakaan olla...

Ääni särkyi, hän nielaisi vaivalloisesti ja pyyhkäisi hikeä ylähuulen päältä.

– Kuka kuvassa on? Julia kysyi.

– En tiedä, enkä halua arvatakaan, kun en kerta kaikkiaan käsitä mitään, PG vastasi käsiään puristellen.

– Eikö sinulla siis ole aavistustakaan, kuka hän voisi olla?

Kuva on otettu vähän ennen puoltayötä.

PG oli kalpea ja näytti kiusaantuneelta.

– Olen... Siis nythän on niin, että ratkean välillä ryyppäämään... Ja kun ryyppään, tilanne riistäytyy käsistä.

– Selvä.

– Niin pahasti, että minulta menee muisti, saan monen tunnin muistikatkoja.

– Menikö sinulta siis eilen muisti?

– Meni, ehkä siksi että otin lounaalla viisikymmentä milligrammaa Ataraxia, mikä oli typerää koska join alkoholia... En vain yksinkertaisesti kestä yhtiökokouksiamme, Per Günter Mott sanoi ja hieroi rystysillä kasvojaan. – Joten ymmärrät varmaan, että pelkään vahingoittaneeni kuvan miestä itse.

– Onko sinulla taipumusta väkivaltaisuuteen?

– Ei tietääkseni. Tai siis vikoja minussa riittää, ja toimin usein aivan väärin, mutta väkivaltainen en ole, tai en ainakaan tiedä olleeni.

– Viittaako mikään siihen, että olisit vahingoittanut kuvan miestä? Julia kysyi.

– Mitä tarkoitat?

– Oletko huomannut itsessäsi verijälkiä tai merkkejä tapelusta, kuten revenneitä vaatteita?

– En ole, mutta... Kuva on kuitenkin minun puhelimesani... Näytin sitä vaimolle, ja hänen mielestään minun

olisi pitänyt soittaa heti poliisille... Mikä varmasti oli ihan hyvä neuvo, mutta tulin sen sijaan tänne... Haluaisin palata sinut selvittämään asian, ja vasta sitten päätän mitä teen.

Hetkellinen painottomuuden tunne sai Julian vatsanpohjan kihelmöimään. Sydän löi nopeammin. Hän katsoi isän vanhaa rannekelloa, sen naarmuista lasia, johon kattolamppu heijastui, ja punaista sekuntiviisaria.

Tik... tik... tik.

Viisarin liike hidastui vähä vähältä, kunnes se pysähtyi väristen paikoilleen. Sen varjo näkyi kellotaulussa harmaana viivana vinosti kohti roomalaista yhdeksikköä.

Julia nosti hitaasti päänsä ja katseli tulevaa asiakastaan ilmassa leijuvien pölyhiukkasten läpi.

Vaakasuorat juonteet miehen otsassa syvenivät.

Valkoinen tukka oli leikattu lyhyeksi ja kammattu sivuja-kaukselle. Silmän alla näkyi kellastunut mustelma kuin hän olisi hieronut silmiään liian lujaa.

Hän puri hampaitaan yhteen vaikuttaakseen rauhalliselta, mutta leukapielet vavahtelivat.

– Mitä sitten aiot tehdä? Julia kuuli kysyvänsä.

– Vaimo järkyttyi pahasti, kun näytin hänelle kuvan... Hän tietää, ettei minusta olisi ketään tappamaan, se olisi täysin mahdotonta.

– Niin, Julia kuiskasi ja pani merkille epätoivoisen äänen-sävyn, joka oli ristiriidassa päättäväisten sanojen kanssa.

– Jos tutkimuksissasi käy ilmi, että minä olen vahingoittanut kuvan miestä, niin olen valmis kärsimään rangaistukseni, PG sanoi katsellen vasenta rannettaan.

Julia seurasi hänen katsettaan, näki jänteet ja kalpeasta ihosta kuultavat siniset laskimot ja mietti, aikoiko mies tappaa itsensä jos osoittautuisi syylliseksi.

– Rangaistuksesi? Julia toisti.

Keho tuntui taas painavalta ja sekuntiviisari alkoi liikkua. PG veti hihan ranteen suojaksi ja katsoi Juliaa.

– Niin... Mutta en kuitenkaan halua että minua rangaistaan jonkun toisen tekemästä rikoksesta... Siksi en mennyt heti poliisin puheille. Sukumme on melko tunnettu, siis ainakin Sundsvallissa ja metsäalalla... Olemme metsäpatruunoita, omistamme Mannheimin kartanon.

– Tuttu nimi, Julia sanoi.

– Niin...

Julia otti laukustaan ohuet nahkahansikkaat, sillä hän arvasi, että toinen tuskin lukisi toimeksiantosopimusta, jonka Julia kohta ojentaisi hänelle. Sen sijaan hän vain allekirjoittaisi sen ja haluaisi sitten puristaa Julian kättä. PG nimittäin vaikutti liikemieheltä, joka oli tottunut tekemään nopeita päätöksiä eikä kestänyt tilannetta, jossa hänen päänsä päällä heilui Damokleen miekka.

– Tulit tänne Sundsvallista saakka, Julia sanoi hitaasti.

– Luin posliinilasten tapauksesta.

– Selvä.

Julia oli kaksi vuotta aiemmin selvittänyt tapauksen, joka sai paljon julkisuutta. Sen jälkeen hän alkoi saada rahakkaita ja arvovaltaisia toimeksiantoja. Hän pystyi muuttamaan pankkilainan turvin lähiökaksiosta Tukholman keskusta. Nyt hänellä oli oma toimisto ja siihen kuuluva asunto samassa porraskäytävässä.

– Vielä yksi tarkentava kysymys, hän sanoi. – Missä puhelimesi oli viime yönä?

– Olin unohtanut sen ruokasaliin. Tarjosimme osakkaille illallisen.

– Olisiko joku siis voinut käyttää puhelintasi?

– Sitähän minä tavallaan toivon, PG vastasi varovasti.

– Niin, kameraa voi käyttää ilman PIN-koodia, Julia totesi.

– Samaa vaimokin sanoi, PG myönteli nyökytellen.

– Entä millaista tutkimusta haluat minun suorittavan?

– Jos kyseessä on murha, haluan tietää tekijän, vaikka se sitten olisin minä... Muussa tapauksessa haluan tietää, miten kuva on joutunut puhelimeeni.

– Selvä.

– Toivon tietysti että olen syytön ja kaikki on pelkkää väärinkäsitystä... Ja toivon tietysti, ettei kuvan henkilö ole kukaan tuntemani ihminen... Mutta minun on saatava tietää, mistä tässä oikein on kysymys.

– Haluat siis, että selvitän totuuden, Julia totesi, ja kun hän katseli miestä, tämä näytti hetken ajan äärimmäisen hermostuneelta.

Julia nousi, otti työpöydän laatikosta sopimuksen, pani sen etsivätoimiston logolla varustettuun muovitaskuun ja asetti PG:n eteen pöydälle.

– Sopimus kannattaa lukea läpi, vaikka se onkin ihan vakiomuotoinen, ja voit sitten palata asiaan jos haluat, että käynnistän tutkimuksen.

– Ei minun tarvitse lukea sitä, PG sanoi, otti kynän, avasi viimeisen sivun ja kirjoitti nimensä. – Tämä asia ei voi odottaa, joten haluaisin että tulet Mannheimiin jo huomenna, jos vain mahdollista.

– Huomennako?

– Mielellään... jos vain mahdollista, PG toisti.

– Yritän järjestää asian.

– Kaikki yhtiökokouksen illallisella olleet tulevat myös paikalle.

– Siinä tapauksessa haluan aloittaa keskustelemalla jokaisen kanssa vuorollaan, Julia sanoi.

– Hienoa.

PG pani kynän takaisin pikkutakin rintataskuun, nousi ja ojensi kätensä Julialle.

Löydätkö murhan avaimen ennen Juliaa?

Murhan avain esittelee yksityisetsivä Julia Starkin, jolla on erityinen kyky. Tietyissä tilanteissa aika ikään kuin pysähtyy, niin että hän pystyy tulkitsemaan pienimpiäkin vihjeitä, jotka muuten jäisivät huomaamatta. Kun Julia kutsutaan tutkimaan mutkikasta murhaa ylelliseen sukukartanoon, hän joutuu virittämään kykynsä äärimmilleen. Rentoudu, nauti tarinasta ja sen kullanhoidoista puitteista – tai yritä itse löytää ratkaisu!

Kirjailijanimen Alex Ahndoril takana ovat Lars Keplerinä tunnetut Alexandra Coelho Ahndoril ja Alexander Ahndoril. *Murhan avain* on ensimmäinen osa lukijan hoksottimia testavassa Avainsarjassa, jonka pääosassa on erikoinen, haavoittuva Julia Stark.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5634-4

Alkuperäispäällys: Miroslav Šokčić | Päälluksen maalaus: Ola Larsson
Kirjailijakuva: Karl Nordlund